

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy óra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Főplacc, a városházzal szemben.

Hirdetések a legmértékesebb árszámítás mellett.

A nemzetiségi kérdés és a dualizmus.

Debreczen, aug. 21.

Nemzetiségi részről a hirhadt „kongresszus“ óta folytonosan azt hangoztatják, hogy e kongresszus fordulópontja a nemzetiségi kérdésnek. Mi elfogadjuk azt. Igenis: fordulót jelent a kongresszus, de fordulót minálunk a magyar oldalon. Mert mi csak most, a kongresszus után látjuk be tisztán és általánosan, hogy tulajdonképen mire aspirálnak a nemzetiségi izgatók. Most mutatták csak meg nekünk azt az utat, melyen haladnunk kell, ha arra a veszedelmes lejtőre jutni nem akarunk, mely a *federalizmus* s az *állam felbontás* felé vezet. És ritka politikus, ki a nemzetiségi kérdéstről valaha nyilatkozott, találta annyira fején a szegyet, mint báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök, ki minap egy bécsi lap munkatársávnál folytatott beszélgetésében azt mondotta, hogy ennek a kérdésnek a miként való megoldásával egyenesen a *dualizmus*, a *monarchia* jövője áll szoros kapcsolatban. „A dualizmus szabályos működése teljesen lehetetlen lesz akkor, ha Magyarországon az egységes és osztatlan politikai nemzet eszméjét feladjuk és a nemzetiségeket, mint politikai egyedeket érvényesülni hagyjuk.“

A kiegyezéshez hű szabadelvű sajtó az egyházpolitikai küzdelmek alatt váltig hangoztatta, hogy midőn a liberális reformok által a magyar államot egységesebbé, tehát erősebbé tesszük, egy-

üttal a kiegyezésen nyugvó dualisztikus alapot erősítjük, mert hiszen a magyar érdek a monarchia nagyhatalmi állásának kérdésével közös. Most, midőn nem az egyházpolitikai reakció, hanem egy más áskálódó ellenség támadja a magyart, midőn a tulzó oláhok irredentista, felforgató törekvéseivel állunk szemben, most annál világosabban látjuk be és láthatja be mindenki azt a szinte hagyományossá vált igazságot, hogy Magyarország érdeke teljesen összeesik a dualizmus érdekével — és *viszont*. Egy erős, egységes Ausztria s egy szabadelvű, nemzeti Magyarország: így kontemplálták a kiegyezési mű nagy megalkotói az ország s a monarchia fényes jövőjének titkát. S ime, a nemzetiségi kérdés során is napról napra világosabban kiderül, hogy igaz uton haladtak, akik ezt a politikát alapították meg.

Minél jobban kerekednek felül odaát az osztrák államban a reakzionárius és föderalista törekvések, annál hathatósabban kell, hogy a két állam minden érett felfogású politikusa arra helyezze a fősúlyt, hogy Magyarországon a bontó aspirációk mielőbb és mentül alaposabban kiirtassanak.

A „nemzetiségi kongresszus“ kiagadta a gyepőt s *mérsékelték* kezéből. A mérsékelt elemekkel most már vállvetve oda kell törekedni, hogy a nemzetiségek szabaditassanak ki a *lelketlen tulzók terrorizmusa* alól. Itt az idő, hogy lépjenek ki a passzivitás tétlenségéből. Álljanak ki az alkotmány te-

rére. Ezen a téren s egy *megbízható*, egy *megifjodott közigazgatás* után meglesz nekik adható mindaz, a mi méltányos és tisztességes kívánságuk még eddig elé — a törvény keretén belül — esetleg teljesíthető nem volt.

A kormány eljárása pedig a „kongresszus“ ügyében s általában a nemzetiségi kérdésben valóban kitünőnek és sikeresnek bizonyult. A kongresszust megengedte s a rendezőket *nagy kudarcz* érte. A brüsszeli kongresszus aratott nagy diadalt a magyar nemzet — Apponyi és Jókai fényes érdeme mellett — ez okos és tapintatos eljárásnak köszönheti. S ez époly talpraesett, mint sikeres ténykedések láncolatában az utolsó szem: *Bánffy* báró minapi nyilatkozata, mely a *magyar államegység* eszméjét nyíltan és világosan a *monarchia fennállásának* érdekében hozta kapcsolatba, ismét egy igen nagyot lendített a magyarok igaz ügyén. **K.**

— Belföldi hírek. — (Schlauch körlevele.) Dr. Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök, bibornok körözvényére vonatkozólag megjelent hírek és az azokból levont következtetések — a legilletékesebb helyről vett értesítések szerint — minden alapot nélkülöznek. — (Az idők jele.) Bende Imre nyitrai püspök, nagy diszcedet adott a király születésnapja alkalmából, a melyre sem az alispánt, sem a polgármestert, szóval senkit sem hívott meg a politikai hatóságok köréből, csakis a katonai méltóságokat. A püspök kicsinyessége nagy visszatetszést keltett a polgárság körében. — (A megrágalmazott Szeged.) Venter aradi ügyvéd, akit Szeged városa azért küldött ki Galacr a

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A cséplőgép.

Irta: Petrus Jenő.

(Folytatás és vége.)

Az irnok bátrabb volt. Azt mondta Andrisnak csittitóltag.

— No, no Andris! szabad szeretni. Az Isten is azt parancsolja: — szeressétek egymást.

Andris mérgesen vágott vissza:

— Szabad uram, szabad! — De nagy az uristen csodája. Válasszon belőle magának mindenki.

A gépész mindezeket hamarabb átszaladt gondolatával, mint átolvasható volt: de a fejében azért csak ott motoszkált a kíváncsi asszony alakja s idegein olyan édes bizsergést érzett, mely szinte elbódította.

Azokat a nehéz, ijesztő álmokat melyek egy meglepett édes pillanat következményeként tolongtak lelke előtt, elűzte a kínáló jelen édes pillanata.

Csábítóbb, kíváncsibb volt a gyönyör, mert veszedelemmel, kockázattal járt.

Elhagyta a zsákvárat. Óralánczának arany horgonyban végződő fityegőjét bal

keze mutató ujjá körül lóbálgatva, mely azon jobbra, majd balra tekerődött, megindult az alvók felé.

Lassu, óvatos lépteit, nesztét hallatlanná tette a csür simára hengerezett agyag parkettje, s az alvók csendes, nyugodt, ritmikus lélekzetvétele sejteti engedte, hogy abban a tündérországban, hova fáradt testük gondolatait az édes álom karja átvezette, nem hallik el a cséplő *masina* zugása, sem a lihegő, füstös *lógómatyi* éles füttyölése, — annál kevésbé a gépész csaknem hangtalan csoszogása.

A gépész előbb végig sétált az alvók között, aztán, midőn meggyőződött, hogy senki sincs ébren, a György Andrásné lábainál megállt.

Perczekig visszafolytódott lélekzete. halgatódzott. Szemei rátapadtak az álvórai Vágyat, tüzes vágyat szórtak a könnyű, kék viganó feldte telt formákra, a kíváncsi, lihegő kabalra a kipirult arcza, a félik nyitott ajkak közül kicsillogó riskása szerüen apró fogakra, a duzzadt piros ajkakra. Mintha szomjas lett volna. Ajka száradt.

Arca égett. — Lélegzete akadozóvá lett. Aztán szivdobogva mintha lopna — megérintette az asszony talpát.

György Andrásné teste megrezdült, szemei felvilantak s azok alól a setét ives szemöldök alól azok a selymes fekete pilláktól fátyolozott bogár szemek rámeredtek az

előtte állóra. Előbb zavarosan, majd tisztán majd szenvedélyes tüzzel. — Arczáról elköltözött a pir egy percze, egy pillanatra csak, aztán viszatért újra lángoló s egy jelentős tekintet után lezáródtak újra, — mintha mi sem történt volna, mintha fel se nyílt volna.

A gépész sietve vonult vissza zsákvárai közé és várt. . .

A szép asszony halk nyöszörgéssel fordult meg fekhelyén. Aztán könyökére dőlve urára nézett. . . Aztán mint kinek sürgős elintézni való jut eszébe, hirtelen felemelkedett s a csür közeli kapuját óvatosan félre tolvá eltűnt.

A gépész ki egy száraz kortyot nyelt, s a gyalog kapu felé sietve annakzavarárt nesztelenül emelte fel s elégedetten, mintegy ömagának magyarázva susogta:

— Pillantántása azt jelentette: — menj helyedre! Mindjárt! . . . most jön.

II.

Künn azalatt köhögött, a *masina* s tüzes bórdája alól sűrű füstfellegeket köpködött az apálszevü ranyos forró levegőbe.

A távolban kékülő fók közzé rejtett veres fedelű urilak rezes tornyában megszólal a munkára hívó harang, ezüstcsengésű hangja.

Két óra.

A fűtő leveszi féliernyőjü sapkáját s koc

hogy ott az ismeretes Brenning-féle ügyben tisztázza a Szeged városi tisztviselői kar ellen felmerült vádak, levelet irt Pálffy Ferenc polgármesterhez s ebben bejelentette, hogy Brenning lefoglalt iratai között semmi olyat sem találtak, a mi kompromittáló lenne valamelyik szegedi tisztviselőre nézve. — (Kitüntetett lelkész.) *Farbaky József* nyíregyházi ág. evang. lelkész, hegyaljai főesperes és egyházközségi főjegyzőnek Kállay András Szabolcsvármegye főispánja vasárnap adta át a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, melylyel a király az egyház szolgálatában szerzett érdemei elismeréseként kitüntette. Délben az ünnepelt tiszteletére bankett volt, melyen számos pohárköszöntőt mondtak.

— **Külföldi hírek.** (Uj osztrák miniszterium.) Badeni gróf a király meghívására Ischle utazott. Mióta a Windischgrätz-kormány megbukott, tudvalevőleg Badeni gróftól jelöltek a miniszterelnökségre. Eanálag Badeni Ischle hivatása különös jelentőséggel bír. — (Ferencz Ferdinánd főherceg állapota.) Bécsből telegraphálják, hogy a Ferencz Ferdinánd főherceg betegsége aggasztó; voltáról elterjedt hírek alaptalanok a mennyben a vérhányást udvari körökből megczáfolták. A baj enyhőbb lefolyású tüdőhurut. — (A czár koronázása.) A Kremlben már nagyban készülnek a koronázási ünnepségekre; az egész palotát a közönség előtt elzárták, a helyreállítási munkához már hozzáfogtak. A tróntermet egészen átalakítják, ezáltal három trónt állítanak fel, az egyiket az anyacsászárné részére. Első eset, hogy a teremben három trónszék fog állani. — (A porta és az örmények.) Salisbury beszéde mély benyomást gyakorolt a portára, mely most engedékenyebb lett. Azt beszélék, hogy a porta már hajlandó a szükséges engedményeket megtenni az örményeknek azon föltétellel, hogy ha a maczedóniai kérdés függőben hagyatik.

Nyolcz nap alatt ezerhatszáz kilométeres körut.

— A „Gönczy Egyesület” tanulmányútja. —

(Folytatás.)

A 2 tanterem 2—2 gyermek részére készített jó fapadokkal van berendezve. Az iparszkolai munkaterem gazdagon van felszerelve, még szövőszék is van benne.

kás, piros kendőjével letörli homloka csepegő verejtékét.

Azután jobbát a lokomotiv egyik részcsapjára emelve azt megfordítja.

Élesen sivit fel a mozdony, ez érintése alatt. Füttye messze röpül a fűledt levegőben s felveri az alvók csoportját.

Vége a delelésnek.

— Talpra emberek!...

A mozdulatlan néma árnyékok megmozdulnak, beszédesebbé lesznek.

A nyugalom helyére mozgás költözködik.

A szunyókáló cséplőszekrény felébred. Tengelyeit tisztogatják, kenetik.

— A gépész ur jön! — Fel a szíjjakat!

A parancsra rákötik a nagy hajtó szíjat a lendkerékre.

Aztán neki esik egy izmos munkás a kerékkülsőjének s ráfordítja.

— Fenn van a szíj! —

A fűtő a gépészt várja. De az, mint ha keresne valamit, a földre nézeget. Majd a esürbe tér, majd kijön s a lokomobilhoz közeledve szól:

— Emberek! Az aranyfityegőmet elvesztettem. A ki meg leli, jó áldomást kap!...

A fiatalabb nép keresni indul. A fűtő az órájára néz s a süvöltőt mozgásba hozza.

Megnéztük a hálótermeket, az étkező, főző, mosó és éttár helyiségeket; a gazdasági épületeket és a nagy kútat. Megnéztük a szabadban, árnyas fák alatt felterített ebédlő asztalt is s gyönyörködtünk a jó kedvű, egészséges gyermekek jó étvágyában. — Az igazgató azonban nem elégedett meg a tapasztalat és szellemi élvezet nyújtásával, hanem szobájában kalauzolva benűnket, különféle italokkal, süteményekkel és székely pogácsával vendégtelt meg.

Még a műasztalos-tanműhelylyel egybekötött polgári iskolát tekintettük Erdélyi Károly igazgató kalauzolása mellett meg, hol igen szép rajzokat, mintázotokat s famunkákat láttunk; szünidő lévén a az új községi iskola épület csak most vétetvén munkába, több intézetet nem látogattunk meg, hanem megtekintettük a tanműhely volt növendékének Czibalmos Ferencznek 30 versenytársával konkuráló asztalos műhelyét, hol a butor asztalos művek igazi remekeinek láttuk a mester által tervezett és kivitt rajzait.

Aztán siettünk a közebédre, hol mint mindig lelkes hangulat uralkodott és sok felköszöntő hangzott el.

— Ebéd után 3 óra tájban kocsiakra ülve s a Székely János lelkész kedves családjával kalauzolva egész szekérkaravánnal indultunk három kies székely fürdő: Bálványos, fűred, Tusnád és Málnás megtekintésére.

— **Kézdi-Vásárhely — Ágostonfalva.** —

Most értünk csak az igazi „borvizek hazájába.” Uton-utfélen borviz-források láthatók s vidám kedélyeskedésekkel fűszerezett utunkat nem egyszer szakítottuk meg, hogy a hegyoldalon lefutó borviz forrásokból oltssuk szomjunkt. A kitűnő kocsiuton haladva nem sokára elértük egy utkanyarulatnál a bálványosfüredi szénsavszűrítő gyárat. Itt leszállottunk s az egész karaván bevonult a gyártelep bámulatos működését megnézni; a munkavezető a működésben levő gépekről magyarázatot tartott s be is mutatta készítményeit.

A nap hanyatlófényben lévén, sokáig nem időzhettünk. A regényes Bálványos-vár romjaiban hosszasan gyönyörködés után a most már erőteljes fejlődésnek indult s mindinkább népesedő Bálványos fűred csodatevő fürdőhelyre érve, a „Büdös” hegy megmászására határoztuk magunkat, hogy a hegy oldalban 1053 méter magasban levő kénes szénsavas barlanghoz jussunk. Társaságunknak kivétel nélkül minden tagja megtette a fáradságos utat, melyet azonban tökéletesen

elfelejtettünk, midőn a ritkaság kilátás felárult előttünk a Büdös hegy nyergén levő fürdőtelepre, a tul levő szép völgyekre s a láthatárt bezáró hegyekre.

A fürdőnél fogadott vezetőnk a befalazott s ajtóval ellátott barlangot megnyitotta előttünk, mire oly erős szénsavgáz ömlött ki, hogy pár percig lehetetlen volt a bezárás miatt nem szellőzött barlangba lépni. Mikor a levegő kissé vegyült, beléptünk a barlang előrészébe, hol a gázfürdőt használók számára deszkapadok tettek. Pár pillanat alatt éreztük a sajátszerű égető bizsergést izmainkban, mit a csodatevő gázfürdő okozott. Lehajolni nem volna itt tanácsos, mert e gyilkos gáz a légzőszervekbe tódulva rögtön halált okoz, mire már nem egy eset volt.

A szabad, tiszta hegyi levegőre kijutva, oly erős kedvünk kerekedett, hogy a „Himnusz” kezdve s aztán jó népdalokon folytatva nótáztunk egész uton le, míg csak a „Henriette” forráshoz nem értünk. Ennek erős, szénsavas vasas vizétől felüdülve a fürdőtelepen keresztül lementünk kocsiainkhoz s ott előszedtük tarisznyáinkat s a szabad ég alatt, üdítő borviz forrás tövében kitűnő vacsorázást csaptunk.

Végre este 9 óra tájban újra felkerekedett a karaván s bucsut véve a kedves Székely családtól, utra indultunk, hogy a Tusnádig hátralevő 2—3 órai utat az éj homályában megtegyük. Kocsisaink a felcsernátoni bíró elnöklése alatt tanácskozva, nem akartak eljönni, igen veszélyesnek mondván e vidéken az éjjeli utat, és csak határozott követelésünkre indultak el. Ez a tárgyalás egy órai időt rabolt tőlünk el és hasonló huzavonával tékoztak időnket minden induláskor fuvarosaink, akikkel pedig irásos szerződésünk volt. A bíró uram által vezetett fuvarossereggel bajlódásunk az egyetlen kedvetlen emléke egész körutazásunknak.

Az idő igen kedvezett, mindamellett sajnáltuk, hogy a félhomályban nem élvezhettük kellően a felséges szép vidéket. Utunk kigyózva haladt fel és le a magas és körvonalaiban is oly elragadó hegység között.

(folyt. köv)

Viccet kért.

Egy urféle szeretetreméltó alak botorkált be féloldalt hajolva a kapitány elé. Valamit fogott a balképén. Egy pofont, a mit az imént kapott kint az utcán. Panaszolja megbotránkozva:

— Helyre!

A csűrös kert cséplőmotorai viszonzották a füttyet hosszan, élesen. A gépész rábocsátja a gózt a dugattyura, egyikre másikra sorba.

A cséplők dobjai morogni kezdenek, majd érczes baritonba csapott át, por és uszog gomba fellegetek csapkodnak fel az égre, magok körül a levegőbe, a földre a munkásokra.

A karákat emberek lepik el.

A cséplő szekrények asztalain megjelennek az étetők, a kéve adogatók. felnyitja a dob ajtaját. A fogatlan aczél inyek közül csengő hang rezeg fel.

A dobb enni kér.

— Kévé! — kiáltja Andris. Hol az az asszony.

A cséplő szekrény zugása elnyeli harány hangját.

Révész Julcsa adogatja a kévét.

— Hol van Borcsa?

— A gépész urtól kérdeje.

— Mit karatsz!?

— Megharagszik kend, ha megmondom.

— Miért?

Már most is haragszik. Hátha...

— Nem! csak kotyog!

Julcsa odább lépett a dob szájától, hogy Andris el ne érhesse s ugy kiáltotta:

— A gépész urral delett...

— Hazudsz! te roszt...

— A mig kend aludt, addig a csür kis ajtaján bement a gépész urhoz és csak akkor jött ki, midőn már mind felkeltünk...

Andris ugy érezté, hogy rosztul van a gép megrögziteve. Lekialtott.

— Mozog a cséplő!

Az olajozó munkás elővette a fakalapácsot s megütögette a kerekek alatt lévő ékeket s vissza szolt:

— No, mozog még?!

— Mozog!

A munkás felhagott a lépcsőn. Nem mozgott biz az. Ugy állott mintha leragasztották volna.

— Tán a fejedbe mozdult meg valami Andris!? Ez a gép ugy áll mint a kövek. Hány porczioval vettél be?!

E perczen érkezett Borcsa. Az olajozó le ugrott, hogy a cséplőn helyt engedjen az asszonynak.

Mihelyt Andris megpillantotta a felesége felhevült, ki pirult arcát rákiáltott:

— Hol voltál?!

— Félre. s.

— Hazudsz!

Borcsa arca elfehéredett. Ura szemében véres tűz lángja lobogott. Nem mert bele nézni.

Andris ugy szórta a kévéket a dob szájába hogy alulról felkiáltottak.

— Lassabban az etetéssel.

— Kérem

nékül így pof

— Kohn

ütötte pofon m

fizető polgárt?

— Kérem

előzményeit K

éppen most jö

ártatlanul e

kis semmisségé

szomoruan és

ez a Pipsz, az

— Mit te

— Azt m

egy viccet.

ártatlanul, elítél

Adtam neki vi

A bíró ké

tartogatta a p

— Miért

— Kérem

hisz mink jó t

tottam a fejt,

viccet? Mi?

Kohn ura

elítelték árta

A tisztai let

A tegnapi

vel, több szak

látogatásokkal

Ma reggel ho

tisztelgések ut

maga a közgy

zöljük a ká

tett minket. Eg

tában fáradozn

ügyeik lelkes

a magyar haz

zattüzet, amely

gyunk, mindeu

Csak egy

„mindnyájunk

egyetlen árva

debreczeni kö

traktusa. Legy

De Andris

kiáltást. Ajks

reszketye, min

lenül fokozodo

győzték kévék

— Borcsa

kedt hangon:

— Mi ke

— Gyere

Az asszony re

— Hol le

Az asszon

csaknem dádó

— Mitéle

— Az óra

Az asszon

szolt.

— Nem t

Andris fel

— Ne ha

— Hát e

Borcsában

dott. Rózsaszir

dozva horgony

aranylányoz.

Nem vette

elvezett. Nem

lijába... oda

A feléje

ragadta meg.

gép üresen cse

lota hogy az

liberális érzelmű honfi szívében visszhangra találó része az, ahol az egyházpolitikai törvények életbeléptetését úgy üdvözli, mint az evangéliumi szabadságnak és a jogegyenlőségnek fényes diadalát. A jelentést egész terjedelmében a következőkben közöljük:

Zelenka az egyház politikáról.

Az elmúlt közigazgatási évben előfordultak és történtek jelentésem folytatásában fognak bemutatni egyes tükör darabokban s igazolni fogják hitteljes meggyőződésünket, hogy él az Ur s nagy az ő hatalma, de kegyelme is felettünk, él az Ur egyháza s annak lélekemelő életjelei a lefolyt év alatt is mutatkoztak és az életkor minden részében nyilatkoztak.

Az elmúlt közigazgatási, mint polgári év azonban, nagy eseményeket hozott államban és egyházban felszínre, mely események rémes és igéző képek változataiban szövődnek vallásos lelkünk összes gondoljaival és reményeivel össze. Hullámzatos ezen hatás pedig onnan származik, hogy emberek, polgárok és egyháztagok vagyunk egy személyben, különféle vágyakkal és ábrándokkal telvük, különféle befolyások és érdekek soha urai, mindig rabjai s a beállott események is a szerint hatnak reánk előnyösen vagy hátrányosan, a mint azok a politikai párt és érdek, vagy merev felekezeti igény szemüvegén, vagy pedig természetes szem által észlelhetnek s ezen változatos súlymérlegre vetve, ilyen vagy olyan kézzel mérlegelhetnek.

Mi a szabad egyház szabad gyermekei egymásközt az egyházban egyenlők és testvérek, nyílt szemmel nézünk az új eseményekre, sőt bizonyos önelégültséggel, sőt nem tagadhatom, magas fokú reménnyel nézünk az új események következményeire.

Mi a szent evangéliumnak, az örök igazság, szabadság és szeretet hódító szellemének látjuk az államban és az állam által az Ur rendelkezéséből történelemben diadalát s mint ilyentől félelem helyett, a viszonyok és életsors kedvezőbb alakulását várjuk, jobb sorsra érdemesült, még mindig szenvedő, itt ott már kétségkedni, sőt zúgolódni tudó hazai egyházunkra nézve.

Kimondták az ev. két egyház püspökei, a nemsokára tárgyalás alá kerülő javaslatokban nézeteiket s ezekben azon magas szempont nyilatkozik, melyből kell, hogy az események elbírálása történjék.

Avagy nem-e az ev. egyház szellemében történik-e az állami szövetségben minden polgárt egyforma joggal felruházó törvényekben a jogegyenlőség behozatala s ezzel az anyagi igaztalanságot előidézett, jogot és jogos előmenetelt letiprott, véráztatta mezőkön anyai csapat hozott kiváltságok eltörlése és az egyeduralom beszűntetése a házasságjog terén is.

Avagy nem az evangy. szabadság égi szelleme fuvalt-e az állam kertjein és mezőin végig, új tavaszt ígérő egyháznak, államnak jogviszonyait egymástól való szétválasztásában és az egyes felekezetekhez lélekismeretet életét lelánczó békák szétvételében? Nem látnók-e be mentő jelentőségét az új törvényekből sugárzó intésnek, — nem nagy dicőségére a keresztyén egyháznak igaz: térjetekek haza s legyetek ott hű szolgálói az Ur egyházának s ne akarjatok uralkodni ott, hol nincs az ő világa s ne ártsátok be lelketeket azokba, melyek nem az ő szent országába valók? Ti pedig a hitbeli és lélekismereti szabadság birtokosai, térjetekek be szabadon Isten azon intézményébe, hol nem az ember és az ő hatalma, hanem az Ur és az ő kegyelme, a szent evangélium azon ígéje hirdettetik, mely égi erő a hívek idejé és örök üdvösségére.

Avagy nem az evangéliumbeli testvériség éltető melege hatol-e jótékony áramlatban a polgári társadalom minden rétegébe, mind mélyebben az állam azon intézkedései által, melyből folyólag a különféle nyelvi, vallási, faji válaszfalakra való tekintet nélkül, csupán egy polgárságot, csupán egy hazaszeretetet ismerő s ezen testvéries ka-

pocsnak okos törvények által való védésére és erősítésére magát az ezredéves állam most elhatározza.

Van-e okunk, jogunk zúgolódásra, mikor a Krisztus egyházának lényege, szelleme vitetik át állami intézményekbe és közéletbe?

Nem. A hozott és még alkotandó új törvények, az u. n. egyházpolitikai reform törvények egy új reformatiónak az államban és az egyházakban kezdete s mint ilyen, valójában idejében jött a mi egyházunkra nézve is, hol már túl bő számban meredeztek az egyház satnyulására, még pedig a szellemi és anyagi nagyobb értéket személyesítő sorában, a holt tagok, melyben a misera plebs contribuens régi robotja és a polgári közegek kényszerült elbánása, az egyház sok élettelen cselekményeivel együtt, nem valott már azon berendezésre, szellemre és érzelmre, mely a szellemvezetésre hivatottak szellembősége és hű gondozása által életkérté tudta átváltoztatni a közéletet egykor s tette azt valójában a Krisztus egyházává.

Minden átmenetnek meg van a maga nehézsége, bizonyos mérvű vesztesége, bizonyos számú áldozata, melyek alól való kivételre egyházunk sem nyerhetett szabadalmat. Az az erő azonban, mely anyai baj és veszély közt mentő és építő erőnek bizonyult egyházunkban: a lelki tanítói hitbűség s a hívek szeretetteljes, áldozatkészség által megszentelt ragaszkodása; az az erő, melyet az állam minden polgára iránt egyforma igazsággal mutat az alkotmányos állam, s kezd már a többi történelmi egyházak, hű munkatársai fentartásán is közreműködni, — az az égi erő föleg, mely a viharos időkben a Megváltó hatalmával mentette meg az elsüllyedéstől a tenger e kis hadihajóját, biztos kikötőbe vezető egyházunkat: ez a hármasság erő államilag és egyháziilag is ujuló ezen időszakban, a fokozódó, egyházszeretet, hagyományos áldozatkészség, anyagi érdekközösségtől ment lelkészek hűsége által szívélyesebbé, kedvesebbé, biztossabbá és sikeresebbé teszik majd az egyház közéletét.

Nem annyira betűje, mint inkább hatása az új törvényeknek, az állam és egyház folytatólagos intézkedéseivel együtt, válnak újító erővé egyházunkra nézve.

Benne vagyunk. Legyünk rajta. Sok fohász, több munka s az ur megsegít.

Esemény számba megy továbbá egyházunkra nézve az egyház mint ilyen által m. évi zsinatján hozott 3 törvénynek királyi szentesítése, kihirdetése és a végrehajtás megkezdése.

Az egyházkerületek területére vonatkozó végrehajtás alatt van. Szívós itt a szeretet a megváltoztatott régi kerethez, melyben akkor nem találtuk a Krisztus egyházát. Égő a vágy és szívós a törekvés ezen keretnek visszanyeréséért.

Pedig e keret csak keret, határvonal mindössze is, az elválhatlan egy egyházban, melyben a lényegért kellene ily szent vonzózással lelkesedni.

A gyámintézetről szóló új törvény, végrehajtásában később sem késik el. Törvényesítése ez az 1860-iki nagy alkotásnak, a melyben az élő organizmus a lélek mellé szívet is kapott a hitteljes gondolat szeretetteljes érzelmét, egyházban egyházért a gyenge részek erősítésére, a nyertek megmentésére, a közéletnek a részekben is biztosítására, a hódító erő, a tevőleges szeretet által.

Azóta a hivatalos rendező egyház házastársat nyert a szeretet egyházában. Azóta a családi élet sikeresebb, minden tag figyelem és szeretet tárgya. Így van ez rendén az Ur egyházában. Osszuk meg az Isten ajándékait azokkal, kiknek kevésbé adatott az anyagiakból és a hitekből: egymás terhének atyafiságos ily módon való hordozásával töltvén be a Krisztus törvényét.

Az egyetemes nyugdíjintézetre vonatkozó törvény még csak álmaiban él. Várja

a szent keresztséget. Pedig hangozan zörget az idő, követelők a viszonyok. Miudenkire gondolt már s lázas törekvéssel gondol mai is, egyház is, állam is, a mai élet anyagi követelményeinek előállításánál s a szegény rokkantá váltak és elárvult családok jövőjének nyugdíj igény által való biztosításán, egyedül a lelkészek, theologiai és vallásstudórok felejtettek el ott a múlt századok mélysegeiben és váraozás nehéz ködeiben.

Pedig ezen törvénynek mielőbb és okos végrehajtása, az illetőknek, de magának az egyháznak is életkérdése.

Egyházunk belső berendezését itt kellett volna kezdenünk. A fizetések korszerű s álláshoz mért rendezése és a nyugdíjigény biztosítása által életkedv és lelki nyugalom adatik az egyház szellemmunkásainak: vizszaadatok hivatásuknak, életük az egyháznak. E nélkül megveretnek a pásztorok, nincs újabb nemzedék; a közigazgatási keret meg van, de a kép hiányzik abból; — gyűlés, határozat van bővea, de nincs lelke annak, hódító ereje azokra nézve, kik maguk és családjaik megélhetésének emésztő gondolataival túljárnak azon szent határon, melyen belül az Ur szolgálatára szentelték életüket.

„Keserüljük tehát e sokaságot”, — ezzel kezdjük meg az egyházépítést s fölépül az, mert Nehemiás népévé válik s e nép, mint tudjuk, győzött!

A tárgysorozat.

A jelentés ezután, melyet maga a püspök adott elő, — a kerület és az ág. ev. egyház kebelében az év folyamán előfordult fontosabb eseményeket sorolja fel. — Mikor *Farbaky József* nyíregyházai lelkészt ért királyi kintetetésről és *Baltik* püspöknek b. gyarmati lelkészsé megválasztásáról emlékezett meg, élénk éljenzés hangzott fel. — A püspök fáradhatatlan tevékenységének bizonyossága a jelentés végén felolvasott az a kimutatás, mely szerint egy év alatt 125 napot vettek igénybe különféle látogatások, gyűlésekben való megjelenések, tisztelgések és a kerületben meg a kerületen kívül tett utazások. — Az áldozatkészség bőven nyilatkozott meg. Alapítványokban, hagyományokban és adományokban összesen 140 ezer frt gyűlt össze. Legnagyobbak: *Szentiványi M.* 40000 frtos alapítványa, *Hermann G.* löcsei polgár 28 ezer frtos adománya és a keth. vallású *Andrássy Dénes* gróf 11 ezer frto adománya több gömöri ág. ev. egyház javára. Egyházépítkezésekre összesen 90000 frtot fordítottak.

A püspök lemondása.

Nagy és fájdalmas meglepetés érte a közgyűlést. A püspöki jelentés felolvasása és rövid tárgyalása után ismét *Zelenka Pál* emelkedett fel szólásra, s bizonyos történelmi előzmények elmondása után kijelentette, hogy lemond püspöki hivataláról. Előadta, hogy a zsinati törvények tárgyalásakor ő azt az indítványt tette, hogy az egyházkerületek főtisztviselői megbízatásukat tegyék le és ezután minden 6 évben bocássák magukat új választás alá. A plénumban nem tette meg ezt az indítványt, mert barátai bizalmatlanságot láttak abban az egyház vazérferfiáiról. Ő akkor elnémult, — de kijelentette, hogy zsinati törvény nélkül is a maga törvényének tekintti a lemondást s annak ideje elérkezett. A mandatumot tehát ezennel visszabocsátja. (Felkiáltások: Nem fogadjuk el!) Az egyházak szabad jogainak gyakorlása céljából feltétlenül rendelkezésre bocsátja helyét, hogy lelkét is megnyugtassa. Kéri a közgyűlést, hogy helyét most már töltsse be a leghidesebb esperessel és azonnal rendelje el a szavazást. Einöki székét a püspök beszéde után elhagyta.

A közgyűlés ezután legelőször gömöri *Szontagh Pál* tolmácsolta. Kéri a püspököt, hogy foglalja el ismét az einöki székét, melyet nem is hagyhat el ily hirtelen a zsinati törvények megsértése nél-

kül. Biztosítási szerzetéről, (Eljenzés.) osztatlanabb volt. Főlemközhatik az dására. Anismételten Hasonló szesek közö képviselő.

A püsmegnyilatko radt, s kije gal történt beli és lova mondását n

Gömörülést, mert titkolnia a les értekez ménye az l san elfogad mas hangul a püspök v

Péchy Árpád és 2 gömöri főe alakított szavazatok nyóca Terr szept. 12-é ség a szep folytatandó vazás ered sítettnek, küldjék a lptói egyh tegyek me választás t bizartott m pököt — rü et ügye hitelesítés nek enged

Bizto ujból és ő választja A kö

A z tanácskoz nek fehér tagjai V megjelent József fő pök plé á Dicsőfi J lelkészek, elnök, A Fekete S Károly F-rencz h Ámin iz Körner gözmalnu tány, D igazgató. gyar ban regyházi a Magya Az Fehér borsó. Hi beauf zöl és saláta. Giardinett Bakator. I

Az társaság kerületi ségeik a Lajos he vezérát denki si egyházi tiszai ké pádot k nagy tet tusi és Zelenk

kül. Biztosítja a püspököt az egész kerület szeretetéről, bizalmáról és ragaszkodásáról. (Eljenzés.) Ez a szeretet ma nagyobb és osztatlanabb, mint püspökké választásakor volt. Főlemli, hogy a püspök nem hivatkozhatik az egyetemes főfelügyelő lemondására. Annak meg lehetnek a maga okai. Ismételten kéri lemondása visszavételére. Hasonló szellemben és meg-megújuló éljenzések között beszélt Kubinyi Géza orsz. képviselő.

A püspök a bizalomnak ily eklatáns megnyilatkozása dacára is hajthatatlan maradt, s kijelentette, hogy férfias komolysággal történt lemondása reá nézve becsületbeli és lovagias kötelesség, és kérte, hogy lemondását nélkülül és zárt ülésben tárgyalják.

Gömöri Szentágh Pál ellenezte a zártülést, mert a protestáns közéletnek nincs mit titkolnia a nyilvánosság előtt. Mire a gyűlés értekezletté alakult át, melynek eredménye az lett, hogy a közgyűlés tájdanosan elfogadta a püspök lemondását és izgalmas hangulat mellett megtette intézkedéseit a püspök választására.

Péchy Tamás, illetőleg Szentiványi Árpád és Terray Gyula rosznyói lelkész gömöri főesperes elnöke alatt küldöttség alakított, a szavazatok felbontására. A szavazatok szept. 10-ig küldendők be Rozsnyóra Terray Gy. főespereshez; a szavazatokat szept. 12-én bontják fel Kassán. A küldöttség a szept. 26-dikáig elnapolt és Miskolcra folytatandó közgyűlésen tesz jelentést a szavazás eredményéről. Az egyházmegye értesítettnek, hogy ügyeket ezután is Miskolcra küldjék a püspöki hivatalhoz. Az árvai és lipői egyházmegye is felszólított, hogy tegyék meg ők is intézkedéseiket a püspök-választás tárgyában. Végül egy küldöttség biztatott meg, hogy kérje meg Zelenka püspököt — vezesse a választásig tovább a kerület ügyeit és a jelen közgyűlés jegyzőkönyve hitelesítéséig elnököljön. A püspök e kérésnek engedett.

Biztosra vehető, hogy a tiszai kerület újból és óriási többséggel ismét Zelenka Pált választja meg püspökké.

A közgyűlést délután folytatják.

A bankett.

A zöld asztal melletti zajos izgatott tanácskozás után a Bika szálloda dísztermének fehér asztalainál gyűltek össze a gyűlés tagjai. Városunk kitünőségei közül is többen megjelentek. Ott voltak: gróf Dégenfeld József főispán, dr. Wolafka Nándor v. püspök pléános, Némethy Lajos, Kiss Albert, Dicsőfi József és K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkészek, Puky Gyula kir. táblai elnök, Abrahám László városi főügyész, Fekete Sándor megyei főjegyző, Szigmeth Károly üzletvezetőségi felügyelő, Balogh Ferencz hittanár, Sesztina Lajos, Reichmann Ármin izr. hitközségi elnök, Király Gyula, Körner Adolf tanácsnokok, Mayer Emil gözmalmi igazgató, Boczkó Sámuel főkapitány, Dóczi Gedeon felsőbb leányiskolai igazgató, Kernhoffer József az osztr. magyar bank felügyelője, Farbaki József nyiregyházi ág. ev. lelkész, tanár stb. A zenét a Magyariak szolgáltatták.

Az étlap következő:

Fehér leves. Csiga tészta. Barna leves. Rántott borsó. Hideg fogas tartar mártással. Filleet és Roasbeauf zöld paszulyal. Liba és csirke sült. Compot és saláta. Almás lepény. Juh- és tehéntúrós csusza. Giardinetto. Fekete kávé. Asztali bor. 1880-beli Bakator. Badai vörös. Asványvizek.

Az első felköszöntőt, melyet az egész társaság állva hallgatott, Szentiványi Árpád kerületi helyettes felügyelő mondotta. Ő felségeik a királyra és a királynéra. Materny Lajos helybeli lelkész a kerületi közgyűlés vezérért Zelenka Pál püspököt éltette. Mindenki sietett poharat kocczintani a népszerű egyházfővel. Glaufl Pál kerületi főjegyző a tiszai kerület palatinusát Szentiványi Árpádot köszöntötte fel. Wolafka Nándor dr. nagy tetszéssel fogadott beszédében, a krisztusi és a hazairánti szeretetet hangoztatva Zelenka püspököt élteti.

NAPI HIREK.

— **A lelkész-választás.** A megüresedett lelkészi állomásra beérkezett pályázatokat tegnap bírálta el egy küldöttség, melynek tagjai voltak Dávidházy János esperes elnöke alatt az egyházmegye részéről Némethy Lajos és Nagy Ferencz tanácsbírók, a debreczeni egyház képviselőiben pedig Dicsőfi József és Szinay Gyula. Mindössze kilenc pályázat érkezett be. Ez az eredmény sem minőség, sem mennyiség tekintetében nem felel meg a várakozásnak, se a debreczeni lelkészi állomások tekintélyének. A tiszántúli egyházkerület valamint más superintendenciák legkitünőbb gyakorló lelkészei tartózkodtak a pályázatban való részvételtől, egyik pályázó érdekében jóelőre nagy zújjal megindított korteskedések miatt. A kilenc pályázó közül nyolcat talált választhatóknak a küldöttség; egy pályázónak kérvénye elégtelenül lévén folszerelve, — a küldöttség azt kénytelen volt figyelmen kívül hagyni. Választhatóknak nyilvánítottak ezek: 1., Dombay Lajos békés gyulai lelkész, szolgálati éveinek száma 19. Vízgáit kitünő (most általános jó) bizonyítvánnyal tette le; lelkészi szolgálata kitünő. 2. Szele György tépei lelkész; bizonyítványai kitünők, — 17 éves lelkész, — ez idő alatt kiváló sikert mutatott fel, lelkészi szolgálata kitünő. 3. Mitrovics Gyula s. pataki hittanár, főiskolai lelkész; 26 év óta működik, — bizonyítványai kitünők, — működése is kitünő. 4. Biky Károly györgyteleki lelkész; vizsgáin kitünő bizonyítványt kapott, 22 év óta lelkészkedik; szolgálati bizonyítványa is kitünő. 5. Vértessy Mór bihari tordai lelkész; 13 év óta lelkész szolgálati bizonyítványa dicséretes. — 6. Zoványi Jenő t. földvári lelkész, iskolai bizonyítványai jelesek. 7 év óta lelkész, — szolgálati bizonyítványa kitünő. — 7. Sirkó Endre t.-várkonyi lelkész, minősítvénye jó; tíz éves lelkész. 8. Jancsó János naszályi lelkész, iskolai bizonyítványa jeles. Egy év óta lelkész. A hívek az eddigi mozgalmakból következtetve előreláthatólag Szele György és Mitrovics Gyula körül fog csoportosulni. — Mindegyik pályázónak máris számottevő pártja van. Szele György jelöltségét pártkülönbség nélkül azok támogatják, kik a tiszántúli egyházkerület érdemes lelkészi karát és a féltett kincsünket, az ősi kollégiumot akarják megbecsülni azáltal, hogy a lelkészi kar egyik tagját a főiskolának egyik növendékét emelik boldog emlékezetű Könyves Tóth Mihály örökébe. — Szele György maga is Debreczenben született, a debreczeni kollegium emlőin nevelkedett, a városnak és kollegiumnak lángoló szeretével lépett a lelkészi pályára. Ma főjegyzője a debreczeni egyházmegyének és az esperesi szék esetleges megüresedése esetén, neki van legtöbb kilátása megválasztásra. — Rendkívül tevékeny férfi, a ki minden idejét egyházának, az egyházas élet fejlesztésének szenteli. — E mellett az egyházmegye legjobb szónokai közé tartozik. A pártpolitikai küzdelmekbe sohasem avatkozik; hanem a társadalmi élet közhasznú mozgalmában tevékeny részt vesz és a társaságban finom modorával közkedveltséget vívott ki magának. — Szóval, méltó arra, hogy ő legyen Debreczen egyik lelképásztora.

— **A tiszai ág. ev. egyházkerület üdvözlője.** A városunkban most gyűlésező tiszai ág. ev. egyházkerület, világi főfelügyelőjéhez, Péchy Tamás v. b. t. t.-hoz kit betegsége gátolt abban, hogy a kerület közgyűlésen elnököljön, a következő üdvözlő táviratot küldötte: Péchy Tamás egyházkerületi felügyelő Alsó-Kézsmárk. Egyházkerületünk közgyűlése tisztelettel üdvözlöi Nagyméltóságodat s őszintén sajnálván elmaradását, kéri a mindenbátót, állítsa helyre egészségét, hogy még sok éven át örvendhessünk tapasztalt ügybuzgó vezérő közreműködésének. Zelenka Pál püspök, Szentiványi Árpád h. világi elnök.

— **Esküvő.** Greif Gottfried cs. és kir.

társalékos hadnagy cs. és kir. postatiszt tegnapelőtt tartotta esküvőjét Prohaska Johanna kisasszonnyal. Az esketési szertartást Wolafka Nándor dr. makariai vál. püspök végezte. Mint tanúk szerepeltek: Titteldorf Imre főhadnagy, Wanschura Rudolf hadnagy és Widicz János főhadnagy. Az ifju pár ugyanaz nap az esteli vonattal Linzbe utazott.

— **Csizmadiák és a szabadszólás.** — A Debreczenre nyomasztólag ható helyzetet élesen jellemző esetről értesülünk, a mi eklatáns bizonyítéka annak a korteskedésnek is, amelylyel mesterségesen és terrorizálással igyekeznek a puritán kálvinista gyülekezetben hangulatot és pártot csinálni a modern teológus Mitrovics Gyula ellen, a ki néhány esztendővel ezelőtt adáz harcot vívott Debreczen és a debreczeni reformatus nép által követett szigorú kálvinista hitelvek ellen. — A csizmadia ipartársulathoz felhívást intézett függetlenségi párt, hogy a Mitrovics Gyula meghallgatására menő küldöttséghez a társulat tagjai közül is csatlakozzanak. El is mentek oda Pongó Lajos elnök és a két alelnök. Tegnap aztán összehívták a társulatot, hogy beszámoljanak a benyomásokról, melyeket reájuk Mitrovics Gyula gyakorolt. — Könyvcsarodott szemeikbe — mondották — olyan szépen tud beszélni nagy tiszteletű Mitrovics ur. Majd Kálmány István társulati tag azt indítványozta, hogy a három képviselő uti költségeit, 24 frtot a társulat pénztára viselje. Nagy Sándor társulati tag ez ellen tiltakozott s kijelentette, hogy a papjelöltek meghallgatása nem terhelheti a társulat pénztárát és ilyen utazásokhoz a társulatnak mint ilyennek nem lehet semmi köze. Sokan helyeselték a felszólalást; de mások iszonyuan felzúdultak. Kurucz Miklós kurucz módon kiáltozta: „Hallgasson maga kormánypárti! Maga nem beszélhet mi köztünk. Magát testvérei (egyik tanítóképződei tanár, a másik, vallástanárr) hecczelték fel.“ Nagy Sándor tiltakozott ezen gyanúsítás ellen. Hasztalan; a kuruczok jobban akarták tudni, hogy mestertársuk a maga meggyőződéséből beszél-e vagy nem. Végre is a többség megszavazta a társulat terhére 24 frt. utiköltséget és néhányan gunyosan dobálták a bankókat Nagy Sándor felé: „Itt van a pénz, ha sajnálja!“ És ráadásul megfenyegették: „Majd csinálunk mi testvéreinek olyan ellenzéket, hogy nem köszönik meg!“ Így tisztelik a debreczeni csizmadia ipartársulathoz a szólásszabadságot!

— **Számos napíri és egyéb közlemények térszűke miatt lapunk mai számából kimaradtak.**

x **Bosznai J. és Társa** női divattermék jóval nagyobbítva első rendű szakmunkásokkal látta el és annak vezetésével a jó ízlésű és kitünő szabásáról szélesebb körben ismert Eislerné Kohn Róza urnót bizta meg.

Táviratok.

Szilágyi Dezső az egyházpolitikáról.

Budapest, aug. 21. (A *Debr. Ell.* ered. táv. Ér. d. u. 2 órákor.) Iglófüredről távirják, hogy Szilágyi Ditszteleteré lakomát rendeztek. A felköszöntőre felelt, kifejtve, hogy az egyházpolitikai törvények még nem teremtettek békét, ellenfeleinket még kínálui kell véle. Az igazság azonban részünkön van s diadalmunk mindenképen bizonyos.

Meghalt kuriai tanácselnök.

Budapest, aug. 21. (A „D. E.“ ered. táv. Ér. délután 3 órákor.) **Halmossy** [Endre kuriai tanácselnök 66 éves korában meghalt.

Virág Boreza, a patikus kisasszony.

Vigjáték, III jelenetben.

Irta:

Grósz Nagy Ferencz.

Személyek:

Kelemen Mihály gyógytárlajdonos.
Segédje: Sápadt Imre.
Gyakornoka: Magrassy Sándor.
özv. Virágné leánya Boreza, a patikus kisasszony.

Főnök: Kit?

Boreza: (léleken, szeméit lesütve) Engemet, tessék csak nézni mily verset irt hozzám.

Főnök: (átveszi s olvassa.)

Főnök: Oh minő inperdinenzia, hát patikám a szerelem tanyája lett!

Boreza: Én is úgy sejttem, a segéd ur is egy virág csokor kíséretében levélben fejezi ki érzelmeit, többek között elmondja, hogy nem mint felhevült gyerek hanem mint érett ember, rendkívül meletet érez irányomban, és képpemmel fekszik és képpemmel ébred.

Főnök: Hát még az alamuszi ember is képes ilyen gyerekes szerelmi kalandokra?

Boreza: Dehogy gyerekes, hisz a gyerekek nem tudnak olyan szépen szerelmet vallani, — hát még Sándor, valóban egyik a másikat tul licizálja, persze én jót nevetek rajtuk.

Főnök: Igazán mondja?

Boreza: Persze hogy igazán, hisz megmondta nekem a mama, hogy férfinak ne higgyek seha, — hisz a nóta is úgy mondja.

Főnök: Ön egy áldott teremtes, okosan teszi, ha így cselekszik, legyen nyugodt a két ural komolyan fogok végezni.

Boreza: Oh, az Istenre kérem, ne mondjon nekik semmit, (kivülről csörömpölés hallatszik, mire mindketten kiszaladnak).

Főnök: (Sápadt-hoz és Sándor-hoz) mit csinálnak önök?

Sápadt: (rámutat Sándorra) Ezen haszontalan gyerkőcz becsületemben gázolt.

Sándor: Ki kérem magamnak az ilyen kifejezéseket!

Főnök: Én pedig mindkettőjüket kihalgatásért kérem, csupán azzal számoljanak be, miért történt önök között e hangos szóváltás.

Sápadt: Csupán azért, mivel Sándor — Boreza kisasszonyról úgy nyilatkozott, mintha hálójába kerítette volna, természetesen e merész mondása felett megbotránkozva állatias düh fogott rajtam erőt s egy üveget vágtam hozzá.

Boreza: Köszönöm uram, hogy szives volt csekély személyemet, ha megtámadásnak volt kitéve, megvédelmezni.

Sándor: Boreza kisasszony! ha ön köszönetet akar szavazni valakinek, ugye csakis én érdemelhettem volna azt meg, gondolja meg... a tisztelt provizor ur, midőn főnök ur a multkorában kérdőre vonta, hogy kivel beszélgetett a szobába, s azt mondta, hogy csupán néhány percig a mosónő leányával beszél; én ennek nyomára jöttem és kitudódott, hogy önt nevezte annak, ezért történt összeszólalkozásunk, reméllem, jól tettem, hogy kérdőre vontam ezen hazugságáért. (Sápadt ezeknek hallatára gyorsan eltűnik.)

Főnök: Oh ez a helyzet, a folytonos czivódások tartbatlanok, holnap is két párbaj ezen változtatni kell.

Boreza: Ez mind én miattam, nem... nem fordul elő többet, inkább elmegyek.

(Folyt. köv.)

Ipar és kereskedelem.

A budapesti állami ipariskolába (VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) a beiratások szeptember hó 1. napjától 5-ig tartanak.

Az intézetbe rendes tanulóul felvételnek azok a 15. életévet betöltött ifjak:

a) kik a polgári iskola, gymnázium, vagy reáliskola négy alsó osztályában jó osztályzatu bizonyítványt nyertek azon tantárgyakból, a melyek az ipariskola első évfolyamának főtantárgyait képezik; ezek a magyar nyelvtan, számtan és algebra, mértan és mértani rajz.

b) iparossegédek és mindazok, kik az előbbi pontban kívánt ismeretekben a felvételi vizsgálatnál kellő készültséget tanúsítanak.

c) Rendivüli tanulóul felvételnek egyes szakosztályokba azok, kik az iparos tanuló számára szervezett iskola három évi tanulmányát bevégezték és legalább jó osztályzatu bizonyítványuk van, továbbá, kik a megkívánt ismeretüket kellően igazolják.

Általában szükséges, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett, de legalább is azon két havi nyári szünet alatt, a mely után az intézetbe akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen.

Az intézetnek öt szakosztálya van u. m.: az építészeti, a gépészeti, a vegyészeti, a fém- és vasipari és a faipari szakosztály.

Az intézet végbizonyítványa a gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari szakosztályok tanulóinak jogot ad a szakjuk körébe tartozó s képesítéshez kötött iparágak üzésére; az építészeti szakosztály tanuló pedig a végbizonyítvány alapján három évi gyakorlati működés igazolása mellett jogosítva vannak a kőműves, kőfaragó és az ácsmesterség gyakorlására.

Azon tanulók, kik valamely középiskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe s itt a három évi tanulmányot szintén sikeresen végzik el, a katonai szolgálatnál az egyéves önkéntesség kedvezményében részesülnek.

A beiratási díj 2 frt, a tandíj félévenként 10 frt.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

* Szeszszállítók figyelmébe. A szeszadónak a fogyasztási terület részére való biztosítására vonatkozó 1895. évi XV. t. cz. 3. §-ának utolsó előtti bekezdése illetve a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1894. év október 3-án kelt 75150. sz. alatti becses rendelete értelmében a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokból valamint Bosznia és Herzegovinából érkező szeszadóval nem terhelt égetett szeszanyagokat tartalmazó küldemények a hivatalos eljárás teljesítése céljából mindankor az erre illetékes pénzügyi szakasz hivatalos helyiségébe hozandók.

Tekintettel arra, hogy a törvény életbelépése óta csaknem egy év telt el, s az érdekeltek egy része a hivatkozott törvény ezen intézkedéséről kellő tudomással még most sem bír, tisztelettel felhívom az érdekelteket, hogy a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokból valamint a Bosznia és Herzegovinából részükre érkező szeszadóval nem terhelt égetett szeszanyagokat tartalmazó küldeményeiket a hivatalos eljárás teljesítése céljából a helybeli pénzügyi szakasz hivatalos helyiségébe Timár-utca 2287. sz. alatt a postahivatal vagy vasúti állomástól történt átvétel után azonnal előállítani annál is inkább sziveskedjenek, mert az előállítás elmulasztása a hivatkozott törvény 10. §-a értelmében az érkeztet küldemények elkobzását vonja maga után.

Közgazdaság.

Szöllőmivelésünk fejlesztése érdekében.

Debreczen, aug. 21.

Megjegyeztetik, hogy a megrendelő tartozik magát alávétetni annak, hogy az esetben, ha az utánvétellel küldött vesszőküldemény átvétele iránt bármilyen okból nem intézkednek, a ministerium a vesszők vételárát, a fölmerült összes szállítási és egyéb költségekkel együtt rajta behajthassa.

Nem kevésbé érdekes és szőlőgazdálkodásra, valamint ujonnan alakult szőlőtelepünk vezetőire nézve is tanulságos lehet közlenünk az ezen telep állandó szakmányosai részére kiadott részletes szolgálati szabályzatot, mely is a következő:

1.

Általános szabályok.

1. Az egyes 5 kat. hold nagyságu szakmányterületek után megállapított kat. holdankénti 35 frtnyi évi munkadíjösszegért, a mely az időszaki munkák befejezése után, megfelelő részletekben fizetetik ki, köteles a szakmányos az előírás szerint minden egyes szőlőmunkát kifogástalanul és becsületesen elvégezni.

2. A szakmányos által teljesítendő munkák a következők:

a) nyitás;
b) metszés;
c) karógazítás (a nagyobb mérvű pótkarózás külön napszámber fizetés mellett történik);

d) első kapálás;
e) fattyazás (vagy válogatás, az első kötözéssel kapcsolatban);

f) második kapálás;
g) második és harmadik kötözés;
h) csonkázás;
i) pótkötözés;
j) harmadik kapálás;
k) időközönként a szélidöntötte tőkék felállítása és rendbehozása;

l) fűdés (takarás);
m) szőlővessző betakarítás és feldolgozás.

Ha a szélvihar aránylag nagyszámu tőkét dönt le, a felállításért külön díjazás jár, ugy szintén külön díjazás mellett történik a bujtás és vesszőfeldolgozás is.

3. A telep-szakmányosi szolgálat kizárja azt, hogy valaki azt c-upán haszonlesésből mint mellékkeresetet tekintse s az egyes munkákat sebbel-lobbal felületesen végezze.

A felvállalt szakmáymunka kell, hogy minden szakmányos részéről egyik főkeresetforrásnak tekintessék.

Aki más oldalról nagyon igénybe van véve, sok gondtal és munkával meg van terhelve, az a szakmáyszolgálatot ne vállalja el.

4. Egyes szőlőmunkákat idegeneknek alszakmányba kiadni nem szabad.

(Folyt. köv.)

* A szőlő és borteremelő szövethozat igazgatósága közelebb gróf Dégenfeld József főispán lakásán ülést tartott. Az igazgatóság a telepítésre szükséges 600.000 darab karó beszerzését a Fischer Londonfer esztergomi cégére bizta, mint a mely cég a legolcsóbb ajánlatot tette. A beültetendő terület rigolrozását a b.-ujvárosi földmunkásoknak adták, a kik holdanként 36 forintjával vállalták el a munkálatot. — Miután az igazgatóság megállapította az ügyrendet, Szabó Lajos ügyvezetővel megkötötte a szerződést, végül elhatározták a beültetendő földterületek mérnöki felmérését és táblákba való beosztását.

Vegyes hírek.

* Apró hírek. (Felrobbantott tüzérszárnya.) Tulában ez ottani tüzérszárnyát felrobbantották. Az explosió oly erős volt, hogy csaknem az egész laktanyát romba döntötte. A robbanásnak 300 ember-élet.

esett áldozat
táviratok sz
több halálos
elő. — (Ös
Gunuy fog
összedőlt. A
maguk alá.
bén.) Falke
folyamoneg
belelőkötöt
rékszekrény
nal e merü
ballottja va
Jánosné sza
Radnára, m
tevé erejér
gok iránt a
haborodott.
len asszony
kinek ő ked
beszállítottá

Irodalom.

* Deb
egyik előző
Herczeg E
népdal pály
harmadik d
a következő
nyerői:

A pály
tárgyu kö
mint a mos
pályázat ki
szeob nóta
Pista, Lány
Gyula, D
Lajos nevé
nyerte meg
egy szívh
igen egysz
megkapó. A
megye a ha
kapta, mely
eiterjedni t
dal, melyet
tudunk elfe

A har
művét tünt
lászegény,
juk, csak
díjat, mert
tisztán nép
tele mély,
kap. Méla
azután csup
füllüket és
az ember s
lyájának s

Az els
nak van aj
Berkőczy E
köt nagyo
anyám a vi
galamboma
édes-bus tó
az előbbi p
Erzsike kis
lat Wolfner

Kö.

Dr. W
lasztott pü
bános vasá
születése
részében, a
lyei és a le
nepelt napo
a magaszo
templomban
diszében,
tartozó lel
ségeket, —

* E rovatb

esett áldozatul. — (A kolera.) Lembergi táviratok szerint Rad-Ziwitowon, Gubnóban több halálos kimenetelű kolera eset fordult elő. — (Összeomlott fogadó.) Denverben, a Gunny fogadó kazánrobbanás következtében összedőlt. A romok ötven embert temettek maguk alá. — (Szerencsétlenség az Elbén.) Falkenballal szemben az alsó Elbe folyamon egy bárka, melyen 25 ember volt, beleütközött a „Concordia“ nevű gőzös ke-rekszekrénybe oly erővel, hogy a bárka azo-nal elmerült. A szerencsétlenségnek 17 halottja van. — (Jézus szeretője.) Balogh Jánosné szatmári lakos elzarándokolt Mária-Radnára, miután sokat hallott annak csoda-tevő erejéről. — Ott azonban a vallási dol-gok iránt amugy is túl fogékony lelke meg-haborodott. Rögeszméjévé vált a szerencsét-len asszonynak, hogy őt Jézus megcsalta, a kinek ő kedvese volt. A szerencsétlen asszonyt bezáratották az aradmegyei közpórházba.

Irodalom — Művészet.

* Debreczeni urnő zeneműve. Lapunk egyik előző számában jeleztük már, hogy a *Herczeg Ferencz* szerkesztette, „*Uj Idők*“ népdal pályázatán *Dienes Barnáné* urnő a harmadik díjat nyerte el. A bíráló bizottság a következő sorokat írja a pályázat eredmé-nyéről:

A pályázók Pósa Lajos öt szép, balatoni tárgyú költeményére csináltak nótákat s a mint a most bemutatott 11 dalból látjuk, a pályázat kitűnő eredményű volt. Szébbnél-szebb nóta követi egymást a füzetben, Dankó Pista, Lányi Géza, Lányi Ernő, Székács Gyula, *Dienes Barnáné* és N. Donát Lajos nevével. Az első díjat Dankó Pista nyerte meg a Zug szelvéssz című lassujával, egy szívhez-zóló kis nótával, mely noha igen egyszerű eszközökkel dolgozik, fölülte megkapó. A 2-dik díjat Lányi Géza Siófokra megye a hajó című pajkos, enyelgő dala kapta, mely valószínűleg leggyorsabban fog eiterjedni társai közt. Fülbemászó, kedves dal, melyet ha egyszer hallunk, nem igen tudunk elfeledni.

A harmadik díjjal *Dienes Barnáné* művét tüntették ki, (Van-e még hely, ha-lászegény, csónakodon?) mely, a mint hall-juk, csak azért nem kapta meg az első díjat, mert a bírálók egy része nem tartotta tisztán népdalnak. Igazi talentum műve ez, tele mély, igaz érzéssel, a mi azonnal meg-kap. Mélabus szép akkordokkal kezdődik, azután csupa gyöngéd, édes hang űti meg füünkét és oly fölségesen csendül el, hogy az ember szinte hallja a halászegény turu-lyájának sírását, a kiról a nóta szól.

Az első díjat nyert mű *Nikolics Ilonká-nak* van ajánlva, a második díjas *Hadik-Berkóczy Béla* grófnak. A megdicsért művek közt nagyon szép *Dankó Pista* Nyisd ki anyám a virágos ablakot című és *Elragadta galambomat* című dala. Az utóbbi, mely édes-bus tónusu nóta, Jókainak van ajánlva, az előbbi pedig, egy remek táncdal, *Rákosi Erzsike* kisasszonynak. *Dankó* harmadik da-lat *Wolfner József*nek ajánlotta.

Közönség köréből.*)

A püspök jötekonysága.

Dr. Wolafka Nándor ur, makarai vá-lasztott püspök, debreczeni róm. kath. plé-bános vasárnap bölcs urunk és királyunknak születése napján, ezen az ország minden részében, a templomokban, fényes ünnepély-lyel és a legelkesőbb buzgósággal megün-nepelt napon, Debreczenben kiválólag emelte a magasztos ünnepélyt az által, hogy ugy a templomban a szószéken, mint az általa adott díszében, urunk királyunk és hazánk iránt tartozó lelkiismeretes igaz hazafiúi köteles-ségeket, — ritka magas színvonalon álló

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

szónoklatában, — ecsetelte és hogy a püspök urnak ezen dicső rajza anuál fényesebb legyen, ezen legmagasabb születési nap alkalmából az érdemteljes püspök ur az én gyűjtőívemen az apostoli királyi Felsége leg-felsőbb védnöksége alatt álló magyar szent korona országai vörös kereszt egylet szá-mára 30 azaz harmincz forintot irt alá és fizetett ki, mi által a hazafiúi tényleges áldozatokban is kitűnő püspök ur belépett ezen egylet állandó alapítói közé.

Knszorus Lajos, s. k.,
vöröskereszt egyleti választmányi
alapító tag.

Kiadó és lap tulajdonos:

„*Osokonal*“ nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő: *Bötvös K. Lajos*.
Helyettes szerkesztő: *Katona Imre*.

Hajdúvármegye és Debreczen szab.
kir. város Főispánjától.

523.

1895.

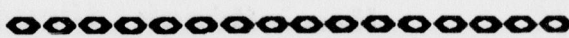
Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város f. évi szeptember havi rendes közgyűlésén a mező-biztosi állás, mely évi (800) azaz nyolczszáz forint fizetésből álló javadal-mazással és a közlevéltári segédi állás, mely évi hétszáz (700) forint fizetésből álló javadalmazással van összekötve, valamint az ezen állások betöltése foly-tán esetleg megüresedendő más állások fognak választás útján betöltetni.

Felhivatnak az ezen hivatali állá-sokra pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hoz-zám — mint a kijelölő bizottság elnö-kéhez f. évi szeptember hó 15-ikének d. u. 5 órájáig annyival inkább be-nyujtsák, mert a később érkező pályá-zati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

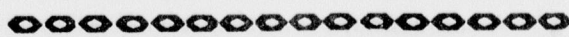
Debreczen, 1895. augusztus hó 14-én.

Gróf. Degenfeld József.

**Egy leány
pénztárosnői
vagy elárusítónői állást
keres.**

Czim a kiadóhivatalban.

Makkoittatási hirdetmény.

Szatmár vármegyében az *Avas* uj-falusi határban könnyen hozzáférhető helyen, a Réu bővizű patak mentén elterülő 1510 holdas (á 1200 □ öl) bükkös erdő ez idei termése kiadatik.

Megkeresések a helyszíni megtekintés és föltételek végett *Juhász Ferencz* erdész *Avas* uj-falusi lakos megbízotthoz, vagy *Fogarasi Nándor* tulajdonoshoz Szatmár in-tézendők.

FONTOS GYOMORBETEGEKNEK

a *Barella P. F. W.*-féle

Világi gyomor-por.

Párisban 1889. kitüntetve Gentben 1889.
Brüsszelben 1891. Bécsben 1891.
Londonban 1893. Magdeburgban 1893. Chicagóban 1893.
Kiváló eredménnyel használtatik mindennemű gyomorbetegségek ellen, mint gyomorgörce, gyomor-sav, égés, úgyszintén vese- és hólyagbajok-nál; megszűntet azonnal mindennemű fájdalmakat. Hogy minden kételkedésnek elejét vegyem, ingyen, csak a portó megtérítése ellen küldök mintákat.

Valódi csak dobozokban ár 1 frt 60 kr.

Berlin. S. W. P. F. W. BARELLA

Friedrichstrasse 220/1. francia orvosi társulatok tagja.

Raktár **Török József** gyógy-
Budapest: **Török József** szertárában,
király-utca.

Árlejtési hirdetmény.

Nádudvar község a Kösely folyón egy 10 méter nyílású hidat akar építtetni, beton alapra, terméskőfal, hidfők és szár-nyakkal, vas felszerkezettel.

A hid előállításának költségei 2516 frt 30 kr.-ban lettek megállapítva.

Az építés biztosítására a f. évi szeptember hó 1-ső napján d. e. 11 órakor Nád-udvar község házánál árlejtés fog tartatni felhivatnak azért a vállalkozni kívánók hogy ajánlataikat a kitűzött határidőben vagy ezt megelőzőleg írásban a község előjáróságához 10% bánatpénz csatolása mellett tegyék meg.

A beadott ajánlatok a képviselő testü-let közgyűlése elé terjesztetnek, s annak határozata alapján lesz a szerződés az el-fogadott vállalkozóval megkötendő.

A terv, költségvetés és részletes fel-tételek a közjegyző irodájában megtekin-tetők.

Nádudvaron 1895. aug. 17.

Pap Sándor főjegyző. **Nagy Albert** főbíró.

6456. á.ü.
1895.

Árverési hirdetés.

A néh. Nagy Péter asztalos mester hagyatékához leltározott mintegy 178 hektoliter különféle évi termésű közön-séges és bakar boroknak s üres hor-dóknak készpénz fizetés mellett nyil-vános árverésen eladása Debreczen sz. kir. város árvaszéke által elrendeltetvén, arról venni szándékozók azzal értesit-tetnek, hogy Nagy Péter hagyatékához tartozó pincze helyiségben aló írott árvaszéki kiküldött által f. 1895. év szeptember hó 9-ik napjának d. e. 9 órájaker fog megtartatni.

Debreczen, 1895. augusztus 14.

A város árvaszékétől

OROSZ SZÉPÍTŐ KÜLÖNLEGES SÉGEK

„Crème Venus”
Bőrpórási szer
Folyópép „Eugénie”
Folyékony piros arczkenőcs „Eugénie”
„Eugénie” hintő por
Fehér rózsás és crème színben
Hajfestőszer
Kaukázus
bajuszpedró kivonat.

G. RIES
BÉCS.
IV. Grosse-Neugasse 6

„Vénus crème” bőrpórási szer.
Kittűnő teljesen ártalmatlan cosmeticum
kiváltképen hasznos a bőr zsírfénye és
érdessége ellen; a bőrt vakító fény-
nyé varázsolja a ráncok és redők
képződését megakadályozza, s a meg-
ővja arczszin fiatalos frissességét.
— A „Venus crème” nem tar al-
maz semmi zsrnemű anyagot

azért soha nem avasodik s az év és nap bármely szaká-
ban minden ártalom nélkül alkalmazható. A t. közönsé-
get érdekében kérjük, hogy az itt levő védjegyre szil-
goruan ügyeljen. Ára 2 frt.

„Eugénie folyópép” mirtus-virágokból
az arczszin szépi-
tésére s a virágzó, üde arczszin állandó megrzésére
Ugy az arcznak és nyaknak, mint a kéznek és karok-
nak gyönyörű légyságot és márványszerű tisztaságot
kölesönöz; a bőr minden érdességét és foltosságát
megszünteti. Ára 2 frt.

Eugénie vörös folyékony arcz-
kenőcs” teljesen ártalmatlan. Az ajknak, arcznak
és füleknek szép természetes rózsaszínt
kölesönöz; villamos fény mellett is természetes színben
nik fel s 3 napig is tapadva marad a bőrön.

„Eugénie hintőpor” fehér és rózsaszín
crème színben,
tartósan észrevétlenül tapad, s a bőrnek természetes
légyságot és üdességet kölesönöz. Ára 1 frt 20 kr.
Pamaoszal együtt 1 frt 20 kr.

„Trioxen” kittűnő hajnövesztőszer; erősíti a
hajgyökereket, teljesen megakadá-
lyozza a korpaképződést. Ára 1 frt 60 kr.

„Nigritine végétale” hajfestő
fekete és barna. A haj ezen szerrel festve 6 hétig is
megtartja a színt és teljes lehetetlen a müleges festést
természetes színtől megkülömböztetni. Ára 3 frt 50 kr.

Folyékony kaukázusi bajusz-
pedró a bajusz növesztésére és épentartására. A
bajusz felsütése nem szükséges, a nélkül
is minden bajusznak a kívánt forma adható. Ára 75 kr.

FŐRAKTÁR DEBRECZENBEN:

Szent-Királyi Tivadar.

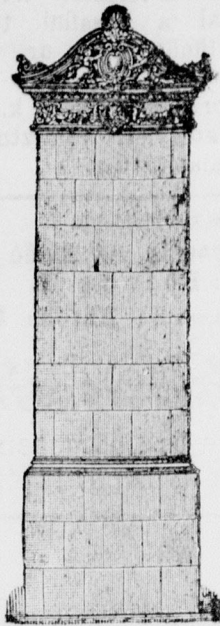
Illatszertárakban.

RAKTÁRAK BUDAPESTEN: Török József gyógyszer-
tára, király-utca 12. Neruda Nándor Kossuth-Lajos-
ca. Lux és Utasi Múzeum körút. Városi gyógyszer-
tár Városház tér.

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és teljesen tűzálló
anyagból készült fehér, továbbá barna és zöld
ó-német, chamois és majolika

cserépkályháif

valamint diszes kandalló, kandallós
kályháit és takarékos tűzhelyeit, melyek
ez iparágban legelső rangot foglalnak el és számos
elsőrangú kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a leghatározottabb és legpontosabb kivitel biztosítottak.

A kályhák felállítását a saját kipróbált
szakavatott állítóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezést tetemes
árengedménnyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

Bizományi és mintaraktár Debreczenben

KOVÁCS GYULA vaskereskedő urnál

Nagy-uj utca szegletén a Bika szálloda mellett.

Kész felállított minta kályháink ugyanott megtekinthetők, s a
raktárról kiválasztott kályhák kívánatra azonnal felállíttatnak.

MOLL SEIDLITZ POR.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és
aitestbántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, között székrekedés, májbántalom
vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-
szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsét-
elt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL
feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer „kösz”
vóny, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. — Egy ónozott eredeti
üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: fülzylsavas sziksó.)

A mindeennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely kora gyermekek, min
felnttek számára; mert e szájvíz a fogak további épségét biztosítja s egy
szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjeggyel ellátott üveg ára
60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautárvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellá-
tott készítményeket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothcsnek
V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.

Előfizetési
Egész évre frt
Félévre „
Negyedévre „
Egy hóra „
Egyes szám 4

Megjelenik mind
Vasárnap kivétel

Szilágy

(K. I.)
végrehajtás
sége intez
a magyar
intelligenci
dolgozása
vözli az e
hazafias sz
teségét.

Termés
ultramonta
vere melle
eszközöitől
lizmus meg
szórja a p
áldozatot;
buzgó katl
nus, vagy
berális hal
mint láthat
eszközökb

A nem
titkolható
rikális és
got, mert a
vetség a m
vonja okv

Ha má
nultak eleg
bizonyára
azokból a
lyeket a m
két kimag
a képvisel

A „Debr

Mi

— M

Ezen ö
kozik Mant
nark legújab
tartozik ug
gyobb kriti
talan könyv
olvasása ut
tudja, hogy
azonáltal a
gét és éles
könyvében
egyet-mást!

A szer
nagyon is e
ha vagyon,
szeriut egy
lem majd m
sághban els
Azért oly s
azokat nem
Az ész álta
nép is a lu
vele, a kin

A háza
lelki rokon